

Oglas, pripisana itd., tiskaju i računaju se na temelju običnog cincina ili po dogovoru.

Novič za predobjavu, oglase itd., kajun se naputnicom ili položnicom pošt. stanicom u Bedu na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu postku predbrojnika.

Tko list na vrieme ne primi, neka to javi odgovarajuću u otvorenom pismu, za koji se ne plaće pošta, niti se izrava napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

Izlaži svakog utorka i petka o petek.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne frankirani neprimaju.

Predplata sa poštarskom stoj: 12 K. u obče, 6 K. za seljake, ili K. —, odnosno 3 — na pol godine.

Izvan carevine vite poštarske.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gajeva br. 5 te prima stranicu svakog dan od 11—12 sati prije podne.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a neologu sve pokvariti“. Naredna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stipeo Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sjećajte se
Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru

Poruka.

(Ovaj sastavak primili smo iz učiteljskih krugova, te ga prihvjujemo ostavljajući svu odgovornost g. pisaru.)

Na dnevnom je redu uređenje učiteljskih plaća nesam s ove strane, nego i s one strane Litave. Kako li će se to životno pitanje po celiokupno učiteljstvo riešiti, nećemo da proričemo, ali priznati moramo, da bi se već i nevoljnoumu učiteljstvu moralo pomoci. Da tu našu tvrdnju podkrije pomoć dokazima, mislimo, da je posve surišno, jer su oni veoma dobro poznati i užim i širim slojevom občinstva. Pa to svakako i priznaje, svak simpatizira s tim, ali onaj, ili oni, koji imaju vlast i moć, nisu do sada za uložili ozbiljno svoju reč, premda priznaju, da je to usko skopčano sa samim duševnim razvitkom naroda. I zbilja, kad bi učitelji bio materijalno bolje obezbjeđeni, lakše i bolje posvetio bi se svom učiteljskom zvanju, toj jedinoj zbilji, koja razsvetljuje tamu neznanja među narodi. Velimo lakše i bolje, ali nek se ne misli da smo htjeli time reći, da oni i sada ne rade marljivo na ne uzoranoj njivi narodne prosvjetje. Nè, nego smo samo to htjeli reći, da bi onda bolje i lakše prionuli uz svoj rad, jer se ne bi morali skrbiti da obezbjeđe životni obstanak — ne bi posizali u druga polja. Hoće li im danas tako zamjeriti za to? Mislimo da neće nikto, koji ijo poznao njihov sadržajni kukavni položaj. Onima, koji inače misle, može se reći: Zakon to kaže da, ali zašto se onda zakon, to mrtvo slovo po učitelje, kad traže nagradu za svoj rad — u čin ne pret-

vori? Zašto se ih zapostavlja, zašto se s njima upravo mačuhinski postupi? Viču na, nije da nisu žanossi! Ali molim Vas lijepo, kako će te ideale gojiti, kad morale da se borite sa koricu crna kruha? Kad tek započne svoje težke zvanje, već započina borba za — život? A gdje je takva Šta tu i ako imade ideja i idejala, ne mogu da se oživotvore, ili ako se oživotvore, biva to samo djelomično, često, u takvih okolnostih i propadnu talenti, koji bi se inače razvili i koristi domaći, jer tu se ne radi o jednoj periodi, nego za celi život njegov, a i u ugloj poroda njegova. Da tako, u slabih finansijskih okolnostih gradi idejala i oživotvara svoje ideje, hoće se da bude genij à la Pestalozzi... Dajte im ono, što ih ide, pa će tužba nestati. Uspravedli ih barem s onimi, koji niži u naobrazbi, beru veću plaću, nego li oni. Ali tim bi opet bila namešena nepravda celiokupnom učiteljstvu: učitelje valja uzporediti u godišnjih berivila sa onimi, koji su njima u naobrazbi jednaki, a vuku dvostruko veću mjesecnu plaću. Time će te koristiti nesamo njim, nego i narodu, te podignuti školu, a potom i narod do onog položaja, na kojem se nalaze danaske druge narodi. Ako je sada ovako, tko je kriv?

Učitelji — je li? Valaj ne! već netko drugi. Tko je taj drugi... puštam učitelju da dalje raspreda. Uzalud on više, uzalud trazi, kuca, moli, prosi, uzalud se pozivlje na zakon, uzalud dokazuje: „nad njim je nebo zatvoreno, ne prima mu suze ni molitve“. Pa i to je pitanje, koje zasjeca u politiku, u razvoj društva i države. Kaže F. Schleiermacher, da politika ne će postići svoje svrhe, ako pedagogija ne bude celiokupnim nijzinim djelom.

A tko oživotvoruje, tko provadja tu pedagogiju ako li ne učitelji li zapostavljeni apostoli narodne prosvjetje?

Hoće li učiteljima povisiti ugled, njihov status postaviti na visinu koja i zaslužuje, hoće li pomoći mu — uredite pravedno njegova beriva. Čudno vam se

viđi; četvrti jopet druge nemotarije, ke ne stoje ni na nebū ni na zemlji a poti još gore. Takovim ljudem ja bih rekao vuk:

„Ne gorovite nikad ono ča ne znate, jer je to najveća injoranca.“

Ako vam je drago ča znati uzmite libar ali šfot u ruke, ali pak se popitajte kod čovika, ki se razumi dobro u stvar. Na sejtu nači čete popa i učitelja vašeg roda i jezika, koji će vam najbolje rastumačiti ono ča ne znate, jer znajte da ni jedan ni drugi nisu za niš klope u školi fregali. Ne slušajte nikada ča vam gospoda poviđaju u glavu, jer nijedan vam neće, liplje poviđati i boje vas naputiti ča će vas brat, vas čovik ki vas brani i ki se za vaše dobro trudi i muči. Nemajte libre metati na rupu da se profumaju kaj prasti, ni poduput da se kisaju. Čitatje „Našu Slogu“ i znati čete ča deluju deputati u Bedu i kako stoje stvari po svitu:

„Pučki Prijatelj“ i viditi čete, da su slike „Pučki Prijatelj“ i viditi čete, da kulturstaju, da mi nismo hrvati nego slavljade je trije skropiti, ako ćemo piva /z.

to čini, a ipak je tome tako: dandanas više dižu ugled debele namire, negoli naobrazba. Ne vjerujete! Eno vam učitelja i drugih činovnika; potegnite, omjerite na obrazbu jednih i drugih, prispodobite ugled prvih s ugledom drugih. A je li se ista, kad nas u Istri, učinilo za to! Koješta, ali to sve bez stanovite osnove. Što kažemo bila je osnova, ali kakva? Znamo svil! Je li pa učiteljstvo za to što uradilo? Radilo je, ali ne uzajamno. Dobro pratimo rad učiteljstva koli u Hrvatskoj i Dalmačiji, toli i u Istri. Oni u Hrvatskoj organizirali se, te postizavaju uspjehe koji su s onim i ponos učiteljskog stališta, a mislimo da ne će proći dugo, da će i ono za čim pravedno teže — poboljšanje plaće — skoro postignuti. U Dalmačiji radi se oko organizacije, dapače „Uč. Glas“ donosi potvrđena pravila „Saveza delmatinskih učitelja“. Pogledajte samo njih kako složno i uzajamno rade. Kako svih jednodušno zahtijevaju da im rad pravedno naplaćen bude. A kod nas? Svak sebe! Imade doduše i kod nas nekoliko učiteljskih društava, ali... to nije dositi. Ova su dapače, i u savezu sa slovenskim učiteljima izvan Istre. To je hvale vredno i dragi bi nam bilo da taj hrvatski saobraćaj i dalje utraže, ali bi trebalo, da se i učitelji Istra (govorimo o hrv. i slov.) počnu već jednom kupiti u jedan „savez“, ako hoće, da svojim težnjama i idejam podadu izvjestan pravac, ako hoće, da nestane onih raznjerica, koje — često osobne naruvi — dodju dolen, da trpi celiokupno učiteljstvo. Čemu osudjivati tvoja kolegi, javno u novinah, ako je među vama nastala koja osobna nesuglasica; čemu pričavati radi toga svetu slabu stranu druga tvoja; čemu ga slikati kao pašu prama nižemu, a liziskutom pred visinom; čemu javno govoriti o njemu kao o čovjeku, kojemu je bliza tuđa košulja, nego li vlastite mu gaće; čemu govoriti o njemu kao o čovjeku, koji ne znaće razlikovati, dobro od zla? Doista mora da se čovjek zgraža kad takva Šta užula, i kad pomisli, da je to pisao čovjek, koji se posvetio

Ako pak nećete ni jeno ni drugo pitajte mene stareci i povidati ču vam sve u kratko. Nisam bija u školi ako ne kod pokojnega Delije, ali me je sperićenje načelo puno, pak zato i ništo znam. „Naša Sloga“ stoji tri florina na litu za kmete, a to ni Bog zna ča. Ako jedan to nemore plaćati, onda skupite se dva tri siromašni stucići par florini, pak ala ti majko. Imati čete od nje nauke za trista i više florin na litu. Za poljodjelstvo priporučam vam list „Pučki Prijatelj“, ki je za kmete koko sedmo evanjelije i ne stoji ako ne florin na litu. — Tako vidite! Kada budete više misili i radili nego govorili, kada budete stili i poučavali se, onda čete valje viditi da će stvar obrnuti na bolje i da će vam biti ladjne. Držite na pameti onu: „ki umi ima dvi, a ki ne kiči va na“! Ne zaboravite ča sam vam danas rekao.

Sad pak moram ugoditi i onim drugim i odgovoriti kurišpundencem apertom.

Papak i Getina, Medulin. Jedan sepa na livu drugi na desnu nogu.

istom stalištu, a još tim više što je tu govor o uređenju učiteljskih plaća. Govorimo dakle o uređenju učit. plaća, a mi za lijek da bi tu našao koju, što bi do prinašala rješenje loga pitanja. „On je govorio još mnogo o koje čem, samo ne bješe ni reći o smrti Isusovoj, a u oči Uskra!“ — reći ćemo s E. Reterdamskim. Dobro je, a i hvale vredno pisati članke u novinama, ali to onda samo koristi do naša svrsi, kojoj su namijenjene, ako su prosti od svega onoga, što bi i za tren moglo da misao drugamo svrati. Članak treba da čitatelju odkriva nove ideje, i da mu ih pokuša dovesti na onu stazu, kojom bi se ta ideja, mogla jednoč oživjeti. U protivnom slučaju takvo pisanje mjesto koristi, donosi steti. Jer ono, što je u tome drugovatčjega smjera ili m ožda čak napada na ono, što je u obrani uzeo, ne može postići one za tim ide. Zašto ne? Za to! ta ono, što je napisano (neželim da se ovo uzme u političkom smislu) proti vašem kolegi, ona ista — lih ona ista sredstva, što ih vi sipljete u javnim novinama proti x ili y, a našem drugu — upotrebljavati će ih nadležni proti svima vama, kad budete od njih tražili pravedna priznavanja za Vaš rad.

Kanite se toga. Gledajte na budućnost svoju, a i narodnu. Ne cekajte da Vam drugi puteve pokaže, nego motrite i radite. Okupljajte se oko jedne zastave svi, složni i jedini u ljubavi i štovanju. Tko štuje čast, sve mu polazi za rukom, jer se ne boji ni truda ni pogibelji ni troška; ja sam to okusio — veli Guicciardini — pa mogu reći: tasi su i mrtvi oni ljudski čini, koji ne potječe od ove moćne sile“.

Učitelji! složni na rad; kažite bistro i čisto ono, što i kako zahtijevate, a da se lisiš trapoje. Kažite ali ne pojedince, nego svi ujazumno, jednodušno, a jednodušno će te moći tek tada uglaviti, kad se budete okupili. Svakako gledajte se okupiti, sporazumjeti svi i to što prije. Da sto prije, da kad se bude otvorio zemaljski sabor, bude mogli, predati mu Vaše pravedne zahtjeve.

Veljko.

Ala lipo ih je viditi kada gredu po placi; ke ambo! Cetina uči u Parzinu za sumara, da će poći u Binece boške čuvati, a Papak je stuf u Medulinu, on da gre u Ankou i jaspjenici paliti. Justo lipo sad s bracerom! Bon vijajo!

Štor Tunin Škabić, Krnića. Eb, ja vam ne znam pomoći! U Kansamar vas neće, a vi za gust budite ono ča ste, to jest hrvat i ako pak neće hote okolo prodavati „semence per i orti“, ali ipak stavite jedan negocij o štikadenti. Forsi da bude srednji nego prvo. Tentari ličete!

Štor Keko, Marčana. Vi se ruge da naši ljudi nose na glavi gužidzo od kosići, ali nimate se ča rugati, jer ste s tom beritom veri Pavlo, ki prodaje karamele po Vodnjanu. Preporučamo se za dobре jelke sid na Štajnu.

Nina Rukić i Patre, Medulin. Jako mi je drago čuti, da ste čuda obočili. Vi Patre ste naručila sve veštite po romanjolsku, jer vam koreli sada grdo

Iz carevinskoga vjeća.

B eč, 14. marta 1901.

Već dan prije odgovarao je ministar-predsjednik kao upravitelj ministarstva putničkih poslova razne interpelacije, a među njima i onu gleda dozvole razprodaje „Narodnoga lista“ izlazećeg u Opštini.

Danas je odgovarao na razne interpelacije ministar za bogoslovje i nastavu; a tako i ministar poljoprivrede.

Svenjemacki zastupnik Berger stavlja je na predsjednika kuće nješkakav upit radi propovjedi jednoga propovjednika u Beču. I u to bi htjeli Svenjemci svoj nos zabačati u svojoj težnji „Daleko od Rima“, ali će njim presjeti.

Iza toga dodje na dnevni red vladina osnova gledi i vesticija za željeznicu, kojom vlada pišta dozvolu zajam od blizu 600 milijuna kruna za izgradnju raznih željeznica, među kojimi je u prvom redu ona o drugoj željeznicu iz sjevernih krunovina na Trst.

Zastupnik dr. Sylvester iz alpskih zemalja zagovara tu osnovu.

Mlađočeski zastupnik Kastan, inžinir na glasu, nije proti osnovi pod svaku cenu, ali veli, da bi se morali preraditi željezničke osnove, i da bi se istodobno imalo osigurati gradnju raznih kanala u sjevernih krunovinama, a tako i njekih lokalnih željeznica. Prigovara tršćanskim krugovom da neimaju pravoga smisla za obrt i trgovinu.

Ministar željeznicu vitez pl. Wittek zagovara osnovu, polemizujući sa zast. Kastanom, i nastoji dokazati potrebu željezničkih mreža u monarhiji. Podkrepljuje potrebu osnove također tim, da bi se dalo radnje radnikom, trgovcima, obrtnikom i poduzetnikom.

Zast. Scheicher je za osnovu, al opaža, da bi se kod gradnja imalo gledati na to, da se nebi ko obično bogatili kod njih kapitalisti i poduzetnici, te da bi se moralno osobito na to gledati, da bude imala država i radni stalež čim veće koristi.

Socijalistički zastupnik dr. Ellenbogen napada željezničku upravu obzirona na radnike.

Ministar Wittek brani upravu i odjava željezničku napadaju predgovorniku.

Medju ostalimi bila je na svrsi poduprija i željezničkom odboru izvršena resolucija zast. Spinčića za izgradnju željeznic Herpelje-Sapjane ili Jurdani.

B eč, 15. marta 1901.

Na početku današnje sjednice predaju se cedulje za izbor kvotne deputacije, to jest onoga odaslanstva, koje ima zajedno sa ugarsko-hrvatskom deputacijom ustaviti vistinu iznosa kojega imade godinice plaćati jedna polovica monarhije a kojega druga. U tu deputaciju od 10 muževa izabrani su: dva Poljaka, dva Mlađočeha, Slovenac Povše, jedan češki veleposjednik,

stoje. Benj, ti vestiti su vam pronti, samo! — Nina, vi grete u Pazin za kapomuradora kadi grade talijansku jenazu; učinite mi ta pijacer pozdravite Kamusa!

Gos p. G. M. lauterišt, Punta U b eč. Čoja sam da ste imenovan ambasador Tulijanske. Ki srčni ljudi vi i Tapajin! Gratuliram!

Bas zadnji momenat javlja telegraf, da je partenza one bracere prolungana, jer da su slaba vremena i da ne mogu naj još jednoga marinera druge klase i koga; marinera treće klase su našli i to Tonu Buriću, iz Krnice. — Moj punion bi bila, da za marinera druge klase uzmu delegata iz Feroja, a za koga Savičenskoga Kuhara. Balota i Raša.

jedan član njemačkoga veleposjedca, a taj jednom otvorilo, pa ne bez miga od prije rođeni Slovenac, ali njemački cutec Schwegel (Zvegel), jedan njemački nacionalac, jedan „njemački liberalac i jedan Njemač katolička stranke.“

Kod nastavka razprave o investicijama govoru najprije jedan Njemač, koji prigovara vladinoj osnovi u njekih točkama. Poslije njega govoru zast. Blaškini, Govor je žestoko proti državnoj upravi, koja ni sada ne kuni graditi željeznicu kojom bi bila Dalmacija spojena sa monarhijom; Nazivaju to evropskim sablaznim. Izlaze također kako se inače zamirajuće Dalmaciju. Tu prilika prihvata, da se obuze na njeke rječi ministra domobranstva kod razprava o dozvoli za novake. Veli, da austrijske vlade već preko sto godina upravljaju Dalmacijom i Istrom, da njima je glavna težnja u svoj upravi ta, da hrvatsko-pučanstvo-tih pokrajina italijansku raju ili germaniziraju, da tako rade bud za one, koji smatraju te zemlje dijelovi Italije, bud za one, koji hoće da preko Austrije dodje Njemačka do sredozemnog mora, do Trstu, i da do tuda zavrada. Pri toj politici vlade, da Hrvatom i Slovencem neostaje drugo, nego da se združe u čim jaču skupinu, da obnove svoje staro jedinstvo, pak da se tako obrane i od Talijana i od Njemača, to je i u probitku monarhije. Na svaki način pak su vlade dužne raditi za duševni i tjelesni napredak Hrvata i Slovenaca, dok ovi daju monarhiji poreze u krv i u novec.

Njemač katoličke stranke bar. Morsey govorovi prilog osnovi, ali zagovara ujedno i gradnju kanala. Govoreći o potrebi drugoga spoja sa Trstom predabacuje tršćanskoj vladajućoj stranci, da zatre Slovenia. Poljak Kolscher zagovara potrebe sjevernih pokrajina, naročito Galicije. Upalo je jako u oči, da se je izrazio žestoko proti finansijskoj politici vlade, odnosno proti ministru finansija.

Kao glavni govornik p r o l i govorovi bivši ministar finansija Mlađočeh dr. Kaizl. On nije absolutno protivan investicijama za željeznicu, ali želi i kanale kao i drugi mu Kastan. Jako stvarno prigovara poslovanju ministra željeznicu i ministra finansija. Na sve slušaoce, na ministre, i na javno mnjenje, razvidno iz novina, učinio je govor dra. Kaizla velik utisak.

Glavni govornik z a, Dobernig iz Koruške, zagovara osnovu.

Kod stvarnih izpravaka oglašili su se Talijani Trste Horlisi i Mazzorana, da tobož obdiju primjerke, što su jih tršćanom učinili Kastan i Morsey. Slabo su se obranili.

Na to je osnova sa svim resolucijama bila izvršena željezničkom odboru na razpravu i izvještaj.

D O P I S L .

Sa otoka Krka polovicom marta. Naši suzemljaci Talijani, „di puro e di finto sangue“, kad im jedna osoba odrabi ili kad već radi starosti ne može opraviti „pro patria“ i zavajat naš proši puk, kako bi oni htjeli, onda zaborave sve, što je prije „zaslužna“ učinila, pa ju ostave na cijeliju i po što po to nastoje zapomeniti ju s drugom mladjom, kako bi oni rekli, „radikalnom“ osobom; u kojem smislu to oni najbolje sami razumiju a c. k. vlada od slučaja do slučaja lahko zapre jedno oko. Kako sve prilike kažu, sadanj je krčki notar ne može dugo, jer je star i počeo se, kako je glas, gubit; vejska notarija je došli unosna (bodulji su dobra srca): treba se dakle na vreme pobrinut, da za novog notara dodje u Veju čovjek od oka — misle, nasti Talijani — stari Impastari već nije za naše djelo, može ići „u penziju“, pa moglo bi mu se još i za života dati pomoćnika, koji bi ga u svoje vreme mogli pomoći. O taj masini za toganje već je, kako se čini, mnogom uoko zapelo i u srcu nekako želilo, da bi se

veličanstva, za koju je njeg. veličanstvo i darovalo lijevu svolu — ta dakle holnica kazalište bi mogla dati zabave imlosti, jer će bez dvojebe mladić Venecije pokušat da pod njezinim pokroviteljstvom bude u buduću krčka Lega u istoj zgradi desete priredjivala plesove nego da sada Dvojimo, da je njeg. veličanstvo darovalo onu svolu pa da zgrada služi mjesto za holnicu, za plesove Lege; u ostalom znat će to bolje Venecije i c. kr. pol. oblast, koja mora biti da se postoji Previšnje namisli.

Završujemo! Do koga je neka pazi, da bude notar za puk a ne puk za notara, po gotovo ne u ovih naših stranah, pa bio je i prijatelj visoko položenih osoba. Preporučamo meduljini ljudem, da se radje, u koliko samo mogu, uliču sudu a ne — notaru, te da se osobito čuvaju sladkih rieči budućeg našeg noble, koji je već poznat „nukotrpnički“ Cresljanom i kao stritelj Kršćevog gnusja.

Veneciju bi pak preporučili, da se ne čini više smješnim jer došta mu je ta dosadio već i u svojim čukom; moglo bi nu se u istinu dogodit, što je u svojoj zadnjoj bolesti samo fantazira, da mu po vrh glave misli trče i da leli (!).

Franina i Jurina.



fr. Talijanska gospoda da pletu neku novu žuriju, va koju misle polovit sve naše delave i knete.

Jur. Ča će biti željina ale od spažica?

Fr. Vero neznam, ti pravo, ča povidat lego to, da će biti prvi ribar naš po-testat, pak njegovi konziljeri i njihove podrepnice.

Jur. Franino tebi se vero misla va glavu.

Fr. Po Matica, da su mu već storili i neko novo ribarsko društvo, ko se zove demokratika.

Jur. Šada te kapim; oni misle lade ribice loviti va da društvo.

Fr. Bi ga vrag!

Razne vesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Glavno djelovanje carevinskoga vjeća usredotočeno je ovaj par u poje dinih odborih, koji marljivo vjećaju prije i poslije podne ako nema sjednice.

Dne 19. t. m. započeo je željeznički odbor u prisnosti ministra finansija i željezničku glavnu razpravu o vladinoj osnovi za investicije. Ministar željeznicu izjavio je odmah na početku sjednice, da posvećuje vlasta najveću pažnju vodnim putevima, te, da će se to pitanje povoljno po pučanstvo monarhije rjesiti. Nadalje prihvati isti ministar, da izrađuje vlastne osnove za gradnju mjestnih željeznica.

Odbor za porez na rakuju razpravio je istog dana u večernjoj sjednici vladinu osnovu za porez na rakuju. Nakon glavne razprave prešao je odmah na podrobnu razpravu nekoje članke recene osnovu. Zastupnici planinskih pokrajina izjavile, da će glasovati proti novom porezu na rakuju, jer bi od tog zakona imale veliku štetu. Koruška, Štajerska i Kranjska. Od slovenskih zastupnika govorio je proti osnovi zastupnik dr. Žitnik dokazav broj kameni koliki bi steti imala Kranjska od zapisa.

Poljski zastupnik vitez

Abraham
stila iz
U daljn
vornika
te ministr
već javi
vinjskog
Mogu
i poslij
stopnic
ljenje.
Gla
Narod
zastupni
investic
kraljevi
toga,
obetali
kraje is
zahijev
revinac
gibelli.
U
sebno
nistrina
da se
gimnaz
ključić
ministr
N
u sjeđ
obstruk
putem
rikalc
samo
znađo
prijez
biti p
J
venak
Hrv
složno
Ta i
klubov
ljame
vojisl
se s
načelni
pitani
postoje
Prvi
objav
obihi
naređ
mogli
sto
Sloven
se tra
bera
Srbi
da z
naro
javn
da
izbro
nove
tam
ime
crnac
perip
Sebi
trgo
kole
Gori
trgo
nep
rele
da
nem
li T
por
vih
je v
men
istot
nek
kov

